

ความฉลาดรู้เรื่องดิจิทัล

แม้สุนทรภู่จะเคยกล่าวไว้ว่า “...รู้สิ่งใด ไม่สู้รู้วิชา รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี...” แต่การรักษาตัวรอดในยุคของสุนทรภู่กับยุคนี้คงมีความแตกต่างกันสิ่งหนึ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างกันคือเทคโนโลยีดิจิทัลที่เข้ามามีบทบาทต่อวิถีชีวิตของคนในปัจจุบันอย่างมากวันนี้จึงขอแนะนำ ความฉลาดรู้เรื่องดิจิทัล (digitalliteracy) ซึ่งคณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัยสำนักงานราชบัณฑิตยสภาอธิบายไว้ดังนี้

ความฉลาดรู้เรื่องดิจิทัล(digitalliteracy) หมายถึงความรู้ ความเข้าใจมีสมรรถนะในการใช้และสร้างสรรค์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแบบดิจิทัลในการค้นหาข้อมูลสารสนเทศคิดต่อ แปลความหมาย ประเมินสร้างข้อมูล ผิด ผิด แผลงแปรแลกเปลี่ยนสื่อหรือผลงานต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตการเรียนรู้ การแสดงออกและการแสวงหาความร่วมมือในการทำกิจการหรือธุรกิจต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพและมีจริยธรรมรวมทั้งสนับสนุนการสร้างสังคมที่อยู่ดีมีสุข

ในสังคมและสภาพแวดล้อมที่มีดิจิทัลเป็นองค์ประกอบสำคัญผู้ใช้ต้องมีจรรยาบรรณดิจิทัล (digitaletiquette) โดยใช้ถ้อยคำสุภาพ รู้กฎหมายเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ผลิตเรื่องราวที่สร้างสรรค์ประกอบธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตสังคม และวัฒนธรรมใช้ลิขสิทธิ์ของผู้อื่นอย่างถูกต้องชอบธรรมรวมทั้งไม่ใช้คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายทำร้ายหรือละเมิดสิทธิของผู้อื่นไม่ลักลอบโจรกรรมข้อมูลข่าวสารไม่เสนอเรื่องหรือข้อมูลเท็จไม่ใช้ทำธุรกิจผิดกฎหมายและกฎศีลธรรมและไม่ใช้ในการทำลายความมั่นคงของประเทศ

ผู้สอนควรให้ความรู้และให้โอกาสผู้เรียนได้ศึกษาและฝึกทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างถูกต้องฉลาดเหมาะสม มีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ รวมทั้งมีจรรยาบรรณเพื่อให้ผู้เรียนเติบโตไปกับยุคดิจิทัลอย่างมีคุณภาพและให้ตระหนักว่าควรใช้เวลาทำเรื่องดังกล่าวอย่างมีความพอดีเพราะมีงานวิจัยหลายแห่งพบว่าการหมกมุ่นอยู่กับอุปกรณ์ดิจิทัลมากเกินไปจะทำให้ขาดพัฒนาการที่จำเป็นในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นพัฒนาการทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ หรือสังคมซึ่งอาจทำให้การดำเนินชีวิตต่อไปไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร.

จินดารัตน์ โพธิ์นอก